

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a členů JUDr. Pavla Krbka, JUDr. Ivany Doubkové, JUDr. Petra Čápa, JUDr. Josefa Českého a JUDr. Petra Hajna v právní věci kárného navrhovatele: **předseda Okresního soudu v Chomutově**, se sídlem Na Příkopech 663, Chomutov, proti kárně obviněnému: **JUDr. A. K., CSc.**, soudce Okresního soudu v Chomutově, o návrhu na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudce ze dne 18. 6. 2015, při ústním jednání konaném dne 10. 12. 2015,

t a k t o :

JUDr. A. K., CSc.,
soudce Okresního soudu v Chomutově,
se podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

u z n á v á v i n n ý m , ž e

jako soudce rozhodující v opatrovnické věci nezletilé, týkající se návrhu biologické matky nezletilé na vrácení rodičovské zodpovědnosti matce a zrušení ústavní výchovy nezletilé, v odůvodnění rozhodnutí č. j. 15 P 8/2013 - 182 Okresního soudu v Chomutově, ze dne 12. 4. 2013, kterým v předmětné věci přenesl místní příslušnost na Okresní soud v Třebíči, uvedl jména a příjmení budoucích osvojitelů nezletilé včetně jejich adres pobytu, ačkoliv tito nebyli účastníky řízení o vrácení rodičovské zodpovědnosti matce a zrušení ústavní výchovy nezletilé, přestože věděl, že se toto rozhodnutí bude doručovat biologické matce nezletilé, která byla zbavena rodičovské zodpovědnosti, a že byl podán návrh budoucích osvojitelů nezletilé na nezrušitelné osvojení, a svým jednáním tak zavinil, že se biologická matka dozvěděla o jménech, příjmeních a místu bydliště budoucích osvojitelů, a tato následně nezletilou i budoucí osvojitele opakovaně písemně kontaktovala, v důsledku čehož u adoptivních rodičů (osvojitelů) vyvstala důvodná obava, že biologická matka, a díky informacím od ní o jménech, příjmeních a bydlišti osvojitelů i kdokoliv jiný z biologické rodiny osvojené, bude i nadále v budoucnu kontaktovat rodinu, v níž nezletilá žije a bude tak rušit její běžný chod

t e d y

zaviněně porušil povinnosti soudce stanovené v § 80 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 6/2002 Sb.“), čímž ohrozil důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů,

t í m s e d o p u s t í l

kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.,

příčemž podle § 88 odst. 3 zákona č. 6/2002 Sb.

se upouští od uložení kárného opatření.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel podal návrh na zahájení kárného řízení proti v záhlaví jmenovanému soudci. Tomuto soudci byla v souladu s rozvrhem práce přidělena opatrovnická věc vedená pod sp. zn. 15 P 8/2013, týkající se vrácení rodičovské zodpovědnosti V. Z., biologické matky nezletilé a zrušení ústavní výchovy nezletilé N. Ž. (nyní V., dále též „nezletilá“). Kárně obviněný soudce rozhodl dne 12. 4. 2013 usnesením č. j. 15 P 8/2013 - 182, o přenesení příslušnosti na Okresní soud v Třebíči v předmětné věci a v odůvodnění tohoto rozhodnutí konstatoval: „rozsudkem OS v Třebíči ze dne 14. 10. 2008, č. j. 15 P 99/2008 - 103 byla nařízena ústavní výchova nezletilé a rodiče nezletilé byli zbaveni rodičovské zodpovědnosti k nezletilé. Matka podala u Okresního soudu v Třebíči postupně tyto návrhy: Dne 2. 2. 2009 návrh na vrácení rodičovské zodpovědnosti (ve spise na č. l. 111), dne 2. 2. 2010 návrh na zrušení ústavní výchovy (ve spise na č. l. 144). Dne 22. 6. 2012 byl u Okresního soudu v Třebíči podán návrh manželů **M. V. a I. V., oba bytem T., N. S. 918/15** na nezrušitelné osvojení nezletilé, a to za situace, kdy nezletilá byla rozhodnutím Magistrátu města Mostu ze dne 22. 2. 2012, zn. Om 247/2008 svěřena do péče budoucích osvojitelů a opatrovnický spis nezletilé je dosud veden u podepsaného soudu.“ Současně v hlavičce téhož rozhodnutí kárně obviněný uvedl i místo pobytu nezletilé.

Dne 25. 4. 2013 pak soudce vyhotovil referát, jímž uložil kanceláři, aby stejnopis tohoto usnesení doručila biologické matce nezletilé do vlastních rukou a Městskému úřadu v Třebíči do datové schránky. Rozhodnutí bylo dle doručky uloženo k vyzvednutí 7. 5. 2013, a protože nebylo vyzvednuto v úložní době, písemnost byla vložena do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky dne 20. 5. 2013. Rozhodnutí nabylo právní moci 4. 6. 2013 a spis byl postoupen OS v Třebíči, jemuž došel 7. 6. 2013.

Navrhovatel uvedené pochybení kárně obviněného soudce zjistil v rámci prověřování stížností adoptivních rodičů nezletilé, M. a I. V., ze dne 16. 1. 2015 a 19. 5. 2015.

Jmenovaní ve své první stížnosti uvedli že soudce JUDr. A. K., CSc. v odůvodnění usnesení Okresního soudu v Chomutově č. j. 15 P 8/2013 - 182 ze dne 12. 4. 2013 (v současnosti spis veden pod sp. zn. 10 P 85/2013 u Okresního soudu v Třebíči) nerespektoval základní zásadu anonymity osob, které žádají o nezrušitelné osvojení nezletilého dítěte ve vztahu k biologickému rodiči dotčeného dítěte a tím, že soudce zaslal biologické matce nezletilé usnesení s uvedením plných jmen a příjmení i úplnou adresu jejich trvalého pobytu, vystavil jmenované do vysoce nepříjemné situace, kdy biologická matka jejich dítěte je účelově kontaktuje s tím, že ví, kde bydlí, obtěžuje je i jejich dceru a to dle nich ze zřetelně zjištěných důvodů. Ačkoliv do procedury trvalého osvojení vstupovali za podmínky přísného utajení informací o dítěti ve vztahu k jeho biologické rodině, pochybením soudce došlo k závažnému narušení jejich soukromí, ohrožení jejich bezpečnosti a poškození rodinné pohody a vzniku nebezpečí pro zdravý rozvoj jejich nezletilého dítěte, které nezrušitelně osvojili, přičemž v důsledku uveřejnění údajů osvojitelů včetně bydliště i bydliště osvojenky biologická matka vystavila dceru nepříjemným kontaktům i nepravdivým údajům i o Vánocích 2013 a v roce 2014. Ke stížnosti sepsané přiložili kopii dvou pohlednic adresovaných nezletilé, i M. a I. V. do jejich bydliště

pokračování

V průběhu šetření avizovaného pochybení soudce obdržel předseda soudu od stěžovatelů (osvojitelů) další dopis sepsaný dne 19. 5. 2015, v němž jej informovali o dalším narušování jejich harmonicky fungující rodiny, kdy biologická matka nezletilé opětovně v podobě pohlednic kontaktovala nezletilou, a pokud by se stalo, že by si každodenní poštu vyzvedla nezletilá, měla by jejich rodina velký problém. Připomenuli, že nezletilou získali po dlouhých 12 letech od podání žádosti o adopci, na kterou přistoupili z důvodů absolutního utajení veškerých údajů a kontaktů s biologickou rodinou. Podle nich z důvodu obtěžování biologickou matkou nezletilé již asi nikdy nebudou v klidu žít, protože mají obavy, že si může někdo z biologických příbuzných na jejich N. anebo celou jejich rodinu počkat např. před školou. Ke stížnosti přiložili kopii další pohlednice adresované nezletilé, a opět i M. a I. V. do jejich bydliště

K osobě kárně obviněného soudce navrhovatel uvedl, že JUDr. A. K., CSc. byl jmenován soudcem dne 4. 6. 2003 a dne 1. 7. 2003 byl přidělen k výkonu soudcovské funkce k Okresnímu soudu v Chomutově a od té doby působí na oddělení P a Nc. Během výkonu funkce soudce nebyl kárně řešen, a to ani předsedou zdejšího soudu. Jedná se o soudce pracovitěho, pečlivého, jinak zodpovědného, u něhož dosud nedošlo k porušení soudcovských povinností.

K prokázání uvedených skutečností navrhovatel navrhl provést důkaz spisem Okresního soudu v Třebíči sp. zn. 10 P 85/2013 (původně sp. zn. 15 P 8/2013 Okresního soudu v Chomutově, jehož součástí je spis sp. zn. 15 P 99/2008 Okresního soudu v Teplících, v němž na č. l. 182 je předmětné usnesení porušující anonymitu osvojitelů), dále vyjádřením kárně obviněného soudce ke stížnosti vedené pod sp. zn. St 1/2015 (č. l. 6 stížnostního spisu), stížností osvojitelů vedenou pod sp. zn. St 1/2015 včetně příloh a obálky (č. l. 1-4a stížnostního spisu) spolu s jejich dalším dopisem ze dne 19. 5. 2015 s přílohou a obálkou (č. l. 11-13 stížnostního spisu), a spisem sp. zn. 10 Nc 687/2013 Okresního soudu v Třebíči, týkajícím se nezrušitelného osvojení nezletilé.

Na závěr navrhovatel shrnul výše uvedené skutečnosti, dle jeho názoru kárně obviněný soudce nezodpovědným přístupem k plnění svých soudcovských povinností způsobil ohrožení důvěry veřejnosti v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů. Za toto kárné provinění navrhl uložit kárně obviněnému soudci kárné opatření ve formě důtky v souladu s § 88 odst. 1 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb.

Kárný senát ověřil tvrzení navrhovatele uvedená v návrhu na zahájení řízení z vyžádaných a doložených spisů.

Ze spisu Okresního soudu v Chomutově sp. zn. 15 P 8/2013 (jehož součástí je spis sp. zn. 15 P 99/2008 Okresního soudu v Teplících), dnes spis Okresního soudu v Třebíči sp. zn. 10 P 85/2013, bylo kárným senátem ověřeno, že na č. l. 182 je předmětné usnesení o přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v Třebíči, v jehož odůvodnění jsou obsaženy, resp. uvedeny, údaje o jménech, příjmení a adrese (tehdy budoucích) osvojitelů, manželů M. V. a I. V., oba bytem T., N. S. 918/15.

Ze stížností osvojitelů ze dne 16. 1. 2015 a 19. 5. 2015, adresovaných předsedovi Okresního soudu v Chomutově, bylo zjištěno, že stěžovatelé v první z nich rozporují postup kárně obviněného, který v odůvodnění usnesení Okresního soudu v Chomutově ze dne 12. 4. 2013, č. j. 15 P 8/2013 - 182 *vedl jejich plná jména a příjmení včetně úplné adresy jejich trvalého pobytu, přičemž dle jejich názoru měl tyto osobní údaje anonymizovat. Vystavil je tak do vysoce nepříjemné situace, kdy je biologická matka jejich dítěte účelově kontaktuje, ví, kde bydlí, a obtěžuje je i jejich dceru, a to zřetelně ze zjištěných důvodů.* K první ze stížností jsou připojeny dvě pohlednice od biologické matky nezletilé adresované v prvním případě toliko jí, ve druhém pak jí i *rodině V.* Ve druhé

stížnosti stěžovatelé uvádí, že biologická matka nezletilé ji i stěžovatele opět kontaktovala pohlednicí, a stěžovatelé toto považují za nepříjemné a nebezpečné obtěžování. Přitom poznamenávají, že na adopci přistoupil i s tím, že budou absolutně utajeny veškeré údaje a kontakty s biologickou rodinou.

Z vyjádření kárně obviněného ze dne 23. 1. 2015, vztahujícího se k první stížnosti osvojitelů, vyplynulo, že kárně obviněný dne 12. 4. 2013 vydával usnesení nejen o přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v Třebíči ve věci návrhu biologické matky na vrácení rodičovské zodpovědnosti ve vztahu k nezletilé a na zrušení její ústavní výchovy, ale současně i usnesení o přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v Třebíči ve věci návrhu dnešních osvojitelů na nezrušitelné osvojení nezletilé, a to vzhledem ke skutečnosti, že k datu vydání tohoto usnesení již byla nezletilá ve faktické péči stěžovatelů. Tak se potom stalo, že údaje o dnešních osvojitelích byly uvedeny i v usnesení o přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v Třebíči ve věci návrhu biologické matky na vrácení rodičovské zodpovědnosti ve vztahu k nezletilé a na zrušení její ústavní výchovy. V tomto vyjádření se také kárně obviněný stěžovatelům omlouvá s tím, že stěžovatelům v žádném případě nechtěl uvedeným postupem způsobit jakékoli obtíže. Kárně obviněný v předmětném vyjádření dále doplnil, že lustrací právního systému ASPI neshledal právní úpravu, která by shora uvedený postup neumožňovala, a podle právní úpravy nebyl důvod k neuvedení údajů o nezletilé a osvojitelích v těchto usneseních. Odkázal také na právní úpravu účinnou od 1. 1. 2014, kdy se v zákoně č. 89/2012 Sb., a to v § 836, uvádí, že osvojitel je povinen informovat osvojence o skutečnosti osvojení, jakmile se to bude jevit vhodným, nejpozději však do zahájení školní docházky. Nezletilá se narodila 15. 6. 2007, školní docházku tak zřejmě zahájila v září 2013, a podle kárně obviněného tak nezletilá měla být svými osvojiteli o okolnostech svého osvojení informována nejpozději 1. 1. 2014, kdy vstoupil v účinnost zákon č. 89/2012 Sb. Kárně obviněný rovněž poukázal na komentářovou literaturu, na Úmluvu o osvojení dětí, stejně jako Úmluvu o právech dítěte, a vyjádřil názor, že ve spojení s nimi odkaz na tradici anonymity ve věcech osvojení není dnes možné považovat za relevantní, a jako argument udržitelný.

Ze spisu sp. zn. 10 Nc 687/2013 Okresního soudu v Třebíči týkající se nezrušitelného osvojení nezletilé bylo kárným senátem ověřeno, že na č. l. 39, je usnesení Okresního soudu v Chomutově ze dne 12. 4. 2013, č. j. 15 Nc 1201/20013 - 37, o přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v Třebíči ve věci návrhu dnešních osvojitelů na nezrušitelné osvojení nezletilé, a to vzhledem ke skutečnosti, že k datu vydání tohoto usnesení již byla nezletilá ve faktické péči stěžovatelů, manželů M. V., nar. X, a I. V., nar. X, oba bytem T., N. S. 918/15. Dále pak je na čl. 47 tohoto spisu rozsudek Okresního soudu v Třebíči č. j. 10 Nc 687/2013 - 47 ze dne 20. 2. 2014, kterým se nezletilá od právní moci tohoto rozsudku (28. 2. 2014) stává osvojenkyní M. V. a I. V., oba bytem T., N. S. 918/15, tito se zapisují v knize narození matričního úřadu namísto matky a otce nezletilé, a nezletilá získává příjmení „V.“.

Všechny výše zmíněné důkazy byly provedeny při ústním jednání, účastníci je nezpochybnili a nevznikli vůči nim žádné připomínky.

Kárně obviněný soudce ve své výpovědi při ústním jednání, které se z rozhodnutí soudu konalo jako neveřejné, připustil, že ke skutku popsanému návrhovatelem došlo, a toto označil za nedopatření ze své strany. Na vysvětlenou i na svoji omluvu k tomu uvedl, že v dané době souběžně vydával dvě rozhodnutí ve spojení s nezletilou, a to, jak také vyplynulo z výše rekapitulovaného obsahu dokazování, jednak usnesení o přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v Třebíči ve věci návrhu biologické matky na vrácení rodičovské zodpovědnosti ve vztahu k nezletilé a na zrušení její ústavní výchovy, a dále také i usnesení o přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v Třebíči ve věci návrhu dnešních osvojitelů na nezrušitelné osvojení nezletilé. Za tohoto stavu věci se pak stalo, že údaje o osvojitelích, které měly být správně uvedeny

pokračování

jen v pořadí ve druhém z uvedených usnesení, se nesprávně ocitly i v prvním z těchto usnesení. Po zjištění tohoto svého pochybení se ve vyjádření ke stížnosti stěžovatelů omluvil a vyjádřil svou lítost nad případnými důsledky, s tím, že věří, že tato omluva byla soudem stěžovatelům zprostředkována. Dále podobně jako v písemném vyjádření ke stížnosti stěžovatelů, založeném ve stížnostním spisu, poznamenal, že nenašel právní ustanovení, s nímž by jednal v rozporu, zachovávání anonymity při osvojení je spíše věcí tradice, která je postupně opouštěna, což lze doložit jím připomínanou právní úpravou v předmětném písemném vyjádření. Současně uvedl, že stejně v předmětném usnesení ze dne 12. 4. 2013 o přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v Třebíči ve věci návrhu biologické matky na vrácení rodičovské zodpovědnosti ve vztahu k nezletilé a na zrušení její ústavní výchovy musel s ohledem na znění občanského soudního řádu údaj o bydlišti nezletilé jako účastnice daného řízení uvést.

Při posouzení věci se kárný senát zabýval v prvé řadě dodržením subjektivní a objektivní lhůty k podání návrhu na zahájení kárného řízení. Podle § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (dále jen „zákon č. 7/2002 Sb.“) musí být návrh na zahájení kárného řízení podán nejpozději do šesti měsíců ode dne, kde se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu, nejpozději však do tří let ode dne spáchání kárného provinění (objektivní lhůta pro podání kárného návrhu je zároveň totožná s hmotněprávní prekluzivní lhůtou zániku kárné odpovědnosti dle § 89 zákona o soudech a soudcích). Návrh na zahájení kárného řízení ze dne 18. 6. 2015 byl u Nejvyššího správního soudu podán dne 19. 6. 2015, a to na základě podnětu stěžovatelů, manželů M. V. a I. V., ze dne 16. 1. 2015, který byl předsedovi Okresního soudu v Chomutově doručen dne 19. 1. 2015. K vytykánému jednání kárně obviněného došlo dne 12. 4. 2013. Kárný návrh podaný u Nejvyššího správního soudu dne 19. 6. 2015 byl tedy podán v rámci zákonem stanovené šestiměsíční subjektivní lhůty, stejně jako v rámci zákonné objektivní a zároveň i prekluzivní lhůty tří let.

Kárný senát po vyhodnocení průběhu ústního jednání konstatoval, že mezi účastníky není sporný skutkový stav věci, neboť kárně obviněný soudce nepopírá, že se navrhovatelem popsany skutek stal. Bylo tedy nutno vyhodnotit, zda tímto jednáním byla naplněna skutková podstata kárného provinění.

Podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. je kárným proviněním soudce zaviněné porušení povinností soudce, jakož i zaviněné chování nebo jednání, jímž soudce narušuje důstojnost soudcovské funkce nebo ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů. Povinností soudce je mimo jiné vykonávat svou funkci svědomitě a při výkonu funkce a v občanském životě se zdržet všeho, co by mohlo narušit důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů (§ 80 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.).

V projednávané věci kárně obviněný soudce nebyl při výkonu své funkce natolik soustředěný a svědomitý, jak mu ukládá výše citované ustanovení § 80 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., v důsledku čehož došlo k procesnímu pochybení, které spočívalo v tom, že v odůvodnění rozhodnutí Okresního soudu v Chomutově č. j. 15 P 8/2013 - 182 ze dne 12. 4. 2013, o přenesení místní příslušnosti v řízení o vrácení rodičovské zodpovědnosti matce a zrušení ústavní výchovy nezletilé na Okresní soud v Třebíči, uvedl jména a příjmení budoucích osvojitelů nezletilé včetně jejich adres pobytu (slovy: M. V. a I. V., oba bytem T., N. S. 918/15), ačkoliv tito nebyli účastníky předmětného řízení. Toto pochybení vedlo k vyjevení totožnosti osvojitelů a jejich pobytu, souběžně s pobytem osvojovaného dítěte jeho biologické matce, což je nutno hodnotit jako velmi závažný následek. Řízení o osvojení probíhalo souběžně, kárně obviněný v jeho rámci také současně rozhodoval o přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v Třebíči, a muselo mu být zřejmé, že takto ve vztahu k biologickým rodičům dojde

k obeznámení biologických rodičů nezletilé s tím, kdo mají být osvojiteli nezletilé a kde bydlí. To potom úzce souvisí s pravidly řízení o osvojení pro něž je mj. zákonem taxativně stanoveno, za jakých podmínek nejsou rodiče osvojovaného dítěte ani účastníky řízení o osvojení a nemohou se ve spojení s ním také dozvědět identitu osvojitelů. V době, kdy kárně obviněný v rozhodnutí Okresního soudu v Chomutově č. j. 15 P 8/2013 - 182 ze dne 12. 4. 2013, o přenesení místní příslušnosti v řízení o vrácení rodičovské zodpovědnosti matce a zrušení ústavní výchovy nezletilé na Okresní soud v Třebíči, uvedl jména a příjmení budoucích osvojitelů nezletilé včetně jejich adres pobytu, a tím biologickým rodičům nezletilé poskytl informace o osvojitelích, které by jinak získali jen jako účastníci řízení o osvojení, podle § 181 odst. 2 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), platilo, že rodiče osvojence nejsou účastníky řízení o osvojení, pokud byli zbavení rodičovské odpovědnosti. Totéž platí o po 1. 1. 2014, a to i ve smyslu § 432 odst. 1 písm. a) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních. Skutečnost, zda biologickému rodiči, zbavenému rodičovské zodpovědnosti (dnes „odpovědnosti“) bude známo, kdo je osvojitelem jeho dítěte, kde žije atd., je vzhledem k obsahu institutu osvojení pro osvojitele nepochybně významná. Osvojením vzniká mezi osvojitelem a osvojencem takový poměr, jaký je mezi rodiči a dětmi, a mezi osvojencem a příbuznými osvojitele poměr příbuzenský; osvojitelé mají rodičovskou odpovědnost při výchově dětí (§ 832 občanského zákoníku). Při založení takto důvěrného vztahu je pro osvojitele zásadní, zda v něm budou od počátku figurovat biologičtí rodiče osvojovaného dítěte či nikoliv. Byly-li v době vydání dotčeného rozhodnutí splněny podmínky uvedené v § 181 odst. 2 písm. a) o. s. ř., pak osvojitelé plným právem očekávali, že před osvojením, ani v jeho průběhu nebudou biologickým rodičům podávány ze strany soudu žádné informace o jejich totožnosti a pobytu. Vytýkaným pochybením kárně obviněného soudce bylo jejich odůvodněné očekávání narušeno, čímž byla ohrožena důvěra v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů, a to v intenzitě naplňující znaky jednání uvedeného v § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.

K argumentu kárně obviněného, že trendem posledního vývoje právní úpravy je, že se princip anonymity při osvojování oslabuje, a kdy zejména podle aktuální úpravy § 836 občanského zákoníku, komentářové literatury, Úmluvy o osvojení dětí, stejně jako Úmluvy o právech dítěte, dnes odkaz na tradici anonymity ve věcech osvojení již není možné považovat za relevantní, a jako argument udržitelný, kárný senát uvádí, že zejména v případech, kdy jsou biologičtí rodiče zbavení rodičovské zodpovědnosti (dnes „odpovědnosti“) nelze tuto anonymitu prolomovat soudem, a to navíc v jiném, byť souvisejícím řízení, nýbrž, jedná se v takových případech o možnost jejího „prolomení“ ze strany osvojitelů a osvojeného dítěte, a se to vždy záměrem ochrany jeho práv, a bude potom zejména na něm (na osvojeném dítěti), zda se příp. „přihlásí“ svým biologickým rodičům. K návaznému argumentu, že v předmětném usnesení ze dne 12. 4. 2013 o přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v Třebíči ve věci návrhu biologické matky na vrácení rodičovské zodpovědnosti ve vztahu k nezletilé a na zrušení její ústavní výchovy kárně obviněný stejně musel s ohledem na znění občanského soudního řádu údaj o bydlišti nezletilé jako účastnice daného řízení uvést, kárný senát konstatuje, že takto sice biologická matka mohla získat aktuální adresu pobytu nezletilé, ale nezískala by tím, jako osoba zbavená rodičovské zodpovědnosti, současně informaci o tom, že se souběžně vede řízení o osvojení nezletilé a zejména, kdo jsou její budoucí osvojitelé. Poté, co by došlo (a také došlo) k osvojení, bylo by (a také bylo) příjmení nezletilé změněno, a informace o adrese pobytu nezletilé by tak pro biologickou matku fakticky pozbyla na významu, neb by nezletilá přestala být i na této adrese pod původním příjmením dosažitelná.

V dané věci nebylo pochyb o tom, že kárně obviněný soudce se uvedeného jednání dopustil z nedbalosti a nikoliv úmyslně. Podmínkou kárné odpovědnosti soudce dle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. je zaviněné porušení povinností, zákon však nevylučuje žádnou z forem zavinění. Kárného provinění se proto lze dopustit jak úmyslně, tak i z nedbalosti. Vzhledem

pokračování

k tomu, že § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. nerozlišuje pro posouzení kárné odpovědnosti soudce mezi jednotlivými formami zavinění a ke spáchání kárného provinění postačí jakákoliv jeho forma (tj. přímý, nepřímý úmysl; vědomá, nevědomá nedbalost), je v dané situaci irelevantní, zda se jednalo o vědomou či nevědomou nedbalost, neboť o existenci zavinění z nedbalosti na straně kárně obviněného soudce zde není pochyb.

Na základě výše uvedených skutečností tak kárný senát dospěl k závěru, že kárně obviněný soudce se porušením svých povinností, zejména uvedených v ustanovení § 80 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., dopustil kárného provinění ve smyslu § 87 odst. 1 téhož zákona, neboť ohrozil důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů.

Ostatně v principiálně srovnatelné věci rozhodoval kárný soud již v roce 2010, kdy v rozhodnutí ze dne 24. 11. 2010, č. j. 11 Kss 8/2009 – 51, dospěl k závěru: *Je-li v důsledku nesoustředěnosti a nedostatečné svědomitosti při práci soudce (vydání nesprávného pokynu k doručení usnesení osobě, která není účastníkem řízení) odhalena totožnost osvojitelů a místo pobytu osvojovaného dítěte, a v přímé souvislosti s tímto pochybením dojde k negativnímu zásahu do práv účastníků řízení ze strany biologického rodiče osvojovaného dítěte, pak takové jednání soudce naplňuje znaky kárného provinění ve smyslu § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. Podmínkou kárné odpovědnosti soudce dle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, je zaviněné porušení povinností, zákon však nevylučuje žádnou z forem zavinění. Kárného provinění se proto lze dopustit jak úmyslně, tak i z nedbalosti, a to i nedbalostí nevědomé.* Viz: www.nssoud.cz.

Při úvaze jaké kárné opatření kárně obviněnému soudci uložit, kárný soud hodnotil vše, co uvedli navrhovatel i kárně obviněný soudce. Kárný senát přitom vzal v úvahu i skutečnost, že kárně obviněný dosud nebyl nikdy kárně řešen, naopak jeho dosavadní činnost jako soudce byla i kárným navrhovatelem dosud vnímána vždy jako svědomitá, pečlivá, bez žádných negativních zjištění. Za tohoto stavu věci kárný senát dospěl k závěru, že projednání kárného provinění bylo v případě kárně obviněného soudce dostačující, a od uložení kárného opatření lze tedy v souladu s ustanovením § 88 odst. 3 zákona o soudech a soudcích upustit. Postih některým z kárných opatření kárný senát nepovažoval za adekvátní, a je toho názoru, že samotné projednání věci je odpovídající a bude dostatečně motivovat kárně obviněného k dalšímu obezřetnému postupu v řízeních i při odůvodňování rozhodnutí.

P o u č e n í: Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 10. prosince 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda kárného senátu